

Vihdin kunnan talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026-2027

Kunnanhallitus 28.10.2024 § 247

Kunnanvaltuusto hyväksyi 9.5.2022 kuntastrategiassa vuosille 2022-2025 vastuullisen taloudenpidon yhdeksi kahdeksasta strategisesta painopisteestä.

”Vastuullisella taloudenpidolla varmistamme kuntamme hyvinvoinnin perustan. Käyttötalousmenot sovitetaan talouden asettamiin raameihin, jotta verotuksemme pysyy kilpailukyisenä. Priorisoimme investoinnit, jotka lisäävät kuntamme saavutettavuutta ja siten kasvutavoitteemme toteutumista.”

Kuntalain 410/2015 § 110 mukaan kunnanvaltuuston on ennen vuoden loppua hyväksyttävä talousarvio seuraavaa kalenterivuotta varten. Talousarviovuosi on ensimmäinen vähintään kolmivuotisesta taloussuunnitelmasta, joka on hyväksyttävä samanaikaisesti. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman lähtökohtana on Vihdin kunnanhallituksen 17.6.2024 § 163 hyväksymä vuoden 2025 talousarvion laadintaohje ja talousarviokehys. Toimielinten tuli laatia kunnanhallituksen antaman kehyksen puitteissa ehdotukset talousarvioksi.

Lautakuntien budjettiesitysten määräpäivä oli 9.10.2024 ja viimeinen lautakunta käsitteli esityksen 8.10.202. Kunnanjohtajan johdolla on käyty täsmentäviä neuvotteluja palvelukeskusten johtajien kanssa. Lautakuntaesityksistä keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan ja elinvoimalautakunnan esitykset ylittivät kunnanhallituksen asettaman kehyksen. Yhteensä lautakuntaesitysten jälkeen kehyksen ylitys oli noin 2,7 milj. euroa.

Budjetin laadintaa on haastaneet epävarmuus mm. toimintakulujen ja tuottojen kehuksesta. Kehyksenannon jälkeen on varmentunut työllisyysalueen rahoitustarpeet ja työmarkkinatuen kuntaosuuden arvio, jotka ylittivät kehyksessä arvioidut ennusteet. Tämän lisäksi jälkitarkastelussa laskentakehyksessä oli jäänyt virheellisesti ELY:n joukkoliikenteen järjestämistavan koko vuoden arvioidut kulut huomioimatta, vaikka alunperin ne oli esitetty huomioitavaksi. Kehyksessä oli huomioitu joukkoliikenteen osalta vain kuuden kuukauden kulut. Toisaalta tuloennusteet ovat parantuneet veroennusteen osalta kehyksenannon jälkeen. Valtion talousarviossa esittämät budjettiratkaisut ovat vaikuttaneet positiivisesti sekä negatiivisesti tulovirtaan.

Edellä mainitut huomioiden kunnanjohtajan esityksessä on lautakuntien esityksiä edelleen tasapainotettu ja tehty strategisia kasvuun kohdistuvia lisäyksiä ja valintoja. Kunnanjohtajan esityksessä lautakuntavaiheen

talousarviota on toimintakatetasolla tasapainoitettu noin 1,5 milj. eurolla. Toimintakatetasolla ylitys edelleen kehyykseen on noin 1,1 milj. euroa.

Vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa ulkoisia toimintatuottoja on 17 446 735 euroa ja ulkoisia toimintakuluja -95 905 510 euroa ja toimintakatteeksi muodostuu – 78 086 083 euroa. Vuoden 2024 toimintakatteen ennustetaan syyskuun tiedoilla olevan - 72 278 674 euroa ja vuoden 2023 tilinpäätöksen toimintakatteen -57 156 240 euroa.

Vuoden 2024 talousarvioehdotuksessa vuosikatteen arvioidaan 12 034 956 euroa ja poistoiksi -12 554 306 euroa. Tilikauden tulokseksi arvioidaan -519 350 euroa. Vuonna 2022 ja 2023 tehdyistä investointivaroista Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen sekä energijärjestelmien muutostöiden investoinnit ovat valmistuneet ja investointivaraukset alkavat purkautua poistojen suhteessa. Aktivoituneet investointivaraukset nostavat arvion vuoden 2025 tilikaudelta ylijäämäiseksi 478 421 euroa.

Vihdin kunnan vuoden 2025 talousarviossa ja vuosien 2026 - 2029 taloussuunnitelmassa on merkittäviä investointeja, jotka tukevat kunnan tulevien vuosien kehitystä ja kasvua. Nettoinvestoinnit vuodelle 2025 on arviolta 24,6 milj. euroa.

Aikaisemmat vuodet 2020-2023 ovat olleet taloudellisesti positiivisia erinäisistä kertaluontoisista tapahtumista ja eristä johtuen. Rakenteellinen menojen ja tulojen epätasapaino on palaamassa ja suunnitelmavuodet kääntyvät arviolta alijäämäisiksi. Korkea investointitaso jatkuu, ja seuraava merkittävä investointi, jätevedenpuhdistamo, tulee miltein heti perään, kun edellinen suuri investointi, Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskus on saatu päätökseen. Samanaikaisesti on investoitava myös peruskorjauksiin ja kasvuinvestointeihin. Tämän kokoluokan investointitarve nostaa lainakannan tasoa ja vuonna 2028 lainakannan arvioidaan olevan yli 120 milj. euron.

Rakenteellisen ja kestävä talouden perustana on tasapainon saavuttaminen taloudellisesti ja rahoituksellisesti, mikä vaatii investointien priorisointia ja rakenteellista tarkastelua palveluprosesseihin ja palveluverkkoon sovittaen olemassa olevaan ja tulevaan tulopohjaan. Tasapainon löytämiseksi talousarviossa on määriteltävä käynnistettäväksi rakenteellisen ja kestävä talouden tasapaino-ohjelma.

Talousarvioesitys Vihdin kunnan talousarvioksi 2025 ja taloussuunnitelmaksi 2026-2027 sisältäen investointiohjelman 2025-2029 ovat liitteenä. Talousarvion valtuustokäsittely on 11.11.2024.

Valmistelija

Jere Laine etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5554.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Erkki Eerola

Ehdotus	Kunnanhallitus 1) hyväksyy kunnanhallituksen alaista toimintaa koskevan talousarvioesityksen vuodelle 2025; 2) oikeuttaa talousjohtajan tekemään teknisiä korjauksia talousarviokirjaan, ja 3) esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisesti Vihdin kunnan vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman.
Päätös	Asia jätettiin pöydälle.
Tiedoksi	 Kunnanhallitus 29.10.2024 § 251 280/02.02.00.01/2024
Valmistelija	Jere Laine etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5554.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus 1) hyväksyy kunnanhallituksen alaista toimintaa koskevan talousarvioesityksen vuodelle 2025; 2) oikeuttaa talousjohtajan tekemään teknisiä korjauksia talousarviokirjaan, ja 3) esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisesti Vihdin kunnan vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman.
Käsittely	<p>Ida Välimaa esitti Anita Lehikoisen kannattamana, että lisätään sivulle 35 lukion yhteisöllisyyskoordinaattorin toimi 1.8.2025 alkaen. Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.</p> <p>Veli-Matti Laitinen esitti Markku Pietilän ja Anita Lehikoisen kannattamana, että sivulta 85 poistetaan talousarviosta 50%:n ilmastokoordinaattorin toimi. Asiasta oli tehty kannatettu pohjaesityksestä poikkeava muutosesitys, joten asiasta oli äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA ja he, jotka ovat muutetun päätösesityksen kannalla äänestävät EI. Äänestyksessä annettiin 3 JAA-ääntä (Ikonen, Rajajärvi, Välimaa), 5 EI- ääntä (Laitinen, Lehikoinen, Pietilä, Pursiainen, Saario) ja yksi tyhjä ääni (Uusitalo). Mutettu päätösesitys tuli voimaan.</p> <p>Veli-Matti Laitinen esitti Markku Pietilän, Pasi Saarion ja Anita Lehikoisen kannattamana, että talousarvioon lisätään sivulle 36 vuoden määräaikaisen skannaajan toimi. Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.</p>

Veli-Matti Laitinen esitti Anita Lehikoisen kannattamana, että sivulle 70 lisätään seuraava teksti: ”Lähivuosien taloudellisista haasteista johtuen Vihdin kunnan ja Uudenmaan ELY-keskuksen välinen sopimus pakolaisten vastaanottamisesta lakkautetaan vuoden 2025 aikana.”. Asiasta oli tehty kannatettu pohjaesityksestä poikkeava muutosesitys, joten asiasta oli äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA ja he, jotka ovat muutetun päätösesityksen kannalla äänestävät EI. Äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Ikonen, Pietilä, Pursiainen, Rajajärvi, Saario, Uusitalo, Välimaa) ja 2 EI-ääntä (Laitinen, Lehikoinen). Pohjaesitys jäi voimaan.

Anita Lehikoinen esitti Veli-Matti Laitisen kannattamana, että sivulle 70 lisätään seuraava teksti: ”Vihdin kunta tarjoaa aktiivisesti kotoutuja-asiakkaille mahdollisuutta kotoutua myös ruotsinkielellä”. Asiasta oli tehty kannatettu pohjaesityksestä poikkeava muutosesitys, joten asiasta oli äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA ja he, jotka ovat muutetun päätösesityksen kannalla äänestävät EI. Äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä (Ikonen, Pursiainen, Rajajärvi, Uusitalo, Välimaa), 3 EI-ääntä (Laitinen, Lehikoinen, Pietilä) ja 1 tyhjä ääni (Saario). Pohjaesitys jäi voimaan.

Päätös

Kunnanhallitus

- 1) hyväksyi kunnanhallituksen alaista toimintaa koskevan talousarvioesityksen yllä olevin muutoksin vuodelle 2025;
- 2) oikeutti talousjohtajan tekemään teknisiä korjauksia talousarviokirjaan, ja
- 3) esitti kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy päivitetyn liitteen mukaisesti Vihdin kunnan vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman.

Tiedoksi